

TANULMÁNYUTAK A XLV. HONISMERETI AKADÉMIÁN

Titkos Sándorné

A Honismereti Akadémia programjait szervező B-A-Z megyei csoport 2016 őszétől tervezgette annak a 3 útvonalnak a programját, amelyen keresztül bemutatjuk szép megyénket a Sárospatakra érkező vendégeknek. A szervezőcsoport tagjai dr. Bodnár Mónika, Burdigáné Csoma Mária, Csirmazné Cservenyák Ilona, Döbör Istvánné, Dudás Éva, Elek Józsefné, Fehér József, Horváth Csabáné, Kálóz Fruzsina, Laki-Lukács László, Mátyus Balázné, dr. Rémiás Tibor, Titkos Sándorné, Tóth Lajosné, Tóth Tamás voltak. Több egyeztetés után alakult ki az útvonalak terve, amelyet végül a Honismereti Szövetség elnöksége hagyott jóvá. Megszerveztük az útvonalak bejárását, ahová elkísértek bennünket a Szövetség vezetői, Debreczeni-Droppán Béla elnök és Bartha Éva titkár.

Az első csoport útvonalfelelőse dr. Bodnár Mónika volt, segítője Tóth Lajosné. Az útvonal terve: Sárospatak – Sátoraljaújhely – Széphalom – Füzer – Gönc – Vizsoly – Boldogkő vára – Sárospatak. A bejárás idején hatalmas felhőszakadás ért el minket a füzéri várnál. Bodnár Mónika megnyugtatt minket, hogy a csoport a látogatás idején, július 6-án jó időben fel fog tudni mászni a felújított várba, és nagy élményben lesz része mindenkinek. A Látogatóközpontban nagyszerű prospektusokat kaptunk.

Széphalmon

A program valóban jól sikerült. Sátoraljaújhelyen, a Levéltárban megnéztük a reformáció kiállítását, Széphalmon a Magyar Nyelv Múzeumát és a Kazinczy-emlékhelyet. Nagy élmény volt végignézni, hiszen ez Magyarország egyetlen anyanyelvi múzeuma, 9 éve, 2008-ban nyílt meg. Itt a múzeumban vendéglátásban részesült a csoport. Füzéren megmásztuk a várhegyet, hogy megismerhessük az újjáépített várat. Akik korukra vagy egészségi állapotukra való tekintettel nem vállalták ezt a kihívást, ők a tájházat és a Látogatóközpont kiállításait nézték

meg. Göncön megtekintettük a Bibliakiállítást, megkoszorúztuk Károlyi Gáspár szobrát. Vizsolyban a reformáció 500 éves évfordulója alkalmából felkerestük a református templomot és a nyomtatástörténeti múzeumot. A híres templomban, annak egyszerű hajójában tekintettük meg az 1590-ben itt, Vizsolyban nyomtatott első magyar nyelvű teljes Biblia egyik eredeti példányát. A fordítást Károlyi Gáspár gönci prédikátor készítette munkatársaival, és a lengyel származású Mantskovit Bálint nyomtatta ki. A nagy munka egyik legfőbb támogatója Rákóczi Zsigmond egri főkapitány volt. Boldogkő várának megtekintése után a nagyon hangulatos Castrum Boldua középkori étteremben vacsoráztunk, Boldogkő várának több száz éves falai között. Korhű utánzatú ruhákban és korhű körülmények között fogyasztottuk el az ízletes vacsorát.

Göncön a templom előtt

A második csoport útvonalfelelőse Titkos Sándorné, segítője Tóth Tamás volt. Az útvonal terve: Sárospatak – Sározsadány – Tolcsva – Szerencs – Mád – Monok – Abaújszántó – Sárospatak. A bejárás idején derült ki, hogy Monokon a Kossuth Múzeum vezetője, Újvári Marika kedves tanítványom volt, akinek gyönyörű hangja középiskolás korában is elvarázsolta a hallgatóságot.

A július 6-i, csütörtöki napon első állomásunk Sározsadány volt, ahol megnéztük a népi kismestersegek kiállítását. Tolcsván a Szirmay-Waldbott kastély, a Bormúzeum és a Borászati Kultúra Háza valamint a Helytörténeti kiállítás szerepelt a programban. Kedves vezetőnk, Kővári Ágnes mellett, aki nagy szakértelemmel, lelkesen segítette a program előkészítését és lebonyolítását, bemutatta gyűjteményét Kádas Dániel helytörténész is. A kastélyban megkóstolhattuk a finom tolcsvai borokat.

Toicsván a kastélyban

Szerencsen, a várban Koncz Ferenc polgármester fogadta és köszöntötte a csoportot és megajándékozott bennünket a híres szerencsi csokoládégyár néhány termékével. Ringer István tárogatójára léptünk be a várba, Nagy József kiváló szavalatában gyönyörködhattünk. Fazekasné Majoros Judit igazgató asszony részletesen bemutatta a múzeumot a Magyar-országban egyedülálló képeslapgyűjteménnyel. A református templomban megkoszorúztuk Rákóczi Zsigmond fejedelem sírját. Mádton megtekintettük a zsinagógát és ellátogattunk a Royal Tokaji Borászatba. Monokon az Andrássy kastélyban Újvári Marika és a Kossuth Népdalkör kiváló műsorát élveztük, Marika gyönyörű hangja óriási élményt adott a hallgatóságunknak. A vendégek hosszú tapsvihara kifejezte elragadtatásunkat és elismerésünket. A Kossuth házban nagyszerű tárlatvezetésben volt részünk. Abaujszántón Sáfian Ádám polgármester fogadta a csoportot a bormúzeumban. A várost bemutatta Gyöngyössy Andrea, megtekintettük a helytörténeti gyűjteményt, ittunk a Kőszvényes kút gyógyvizéből, majd finom vacsorával zárult a program.

Az Andrássy kastélyban a Kossuth Népdalkör

A harmadik csoport útvonalfelelőse dr. Rémiás Tibor, segítője Horváth Csabáné volt. Az útvonal terve: Sárospatak – Borsi – Töketerebes – Kassa – Sárospatak.

Borsiban megnéztük Rákóczi szülőhelyét, a kastélyt, megkoronáztuk a méltóságos fejedelem szobrát. Megtudtuk, hogy 1676-ban Zrínyi Ilona Munkácsról Regécre vezető útja közben szállt meg itt, és tulajdonképpen a véletlennek köszönhető,

hogy II. Rákóczi Ferenc március 27-én itt született meg. Töketerebesben az Andrássyak emlékeit csodál-
tuk meg: a felújított kastélyt, ahol ma múzeum mű-
ködik és a kriptát. A megyei fenntartású Dél-
zempléni Múzeumnak és a Kulturális Központnak
otthont adó komplexumnak két épületét 2016-ban
újították fel. Az empire-klasszicista stílusban épült
kastély a 19. század első felében került az Andrássy-
család tulajdonába. A kastélyban töltötte gyerekkorát
id. gr. Andrássy Gyula. A kastély pincéjében
megkóstolhattuk a környék finom borát. Kassán
hosszabb időt tudtunk eltölteni: a református temp-
lom, majd a Rodostói-ház szerepelt a programban. A
Rodostói-ház Rákóczi emlékhely, annak a háznak az
utánzata, ahol a fejedelem 1720 és 1735 között
száműzetésben élt, és halt meg. A Hóhérbástya ud-
varán áll a kétemeletes épület, amelyet 1991-ben
nyitottak meg a nagyközönség számára. A program
következő állomása a Szent Erzsébet-
főszékesegyház, ismertebb nevén a kassai dóm volt,
Kassa egyik legszebb és legjellegzetesebb épülete,
Európa egyik legszebb székesegyháza. A dómban
megkoszorúztuk II. Rákóczi Ferenc sírját. Ezután
sétáltunk Kassa hangulatos főutcáján, majd finom
vacsorával zárult a nap a Lampáreň nevű étterem-
ben.

Borsiban a koszorúzás előtt

A kassai református templomban Orémus Zoltán lelkész

Autóbusszal jártuk be a fent említett települé-
seket. Bemutattuk az akadémia hallgatóinak térsé-
günk észak-keleti részének szépségeit, nevezetessé-
geit. Több helyen a polgármester fogadott bennün-
ket, műsorral, ajándékokkal várták a csoportokat.
Mindenütt beszéltek a vezetők az érintett községek,
városok történetéről, nevezetességeiről. A Kárpát-
medence magyar lakta részeiről érkezett 180 honis-
merő meglepéssel vitte hírért megyénknek, a gaz-
dag történelmi múlttal rendelkező településeknek.